

MOOTTORIPYÖRÄN KÄYNNISTÄMINEN TALVEN JÄLKEEN

Moottoripyörää voi talven jälkeen olla hieman vaikea saada käyntiin, ja tähän vaikuttaa monta asiaa. Jos kaasuttimet on syksyllä tyhjennetty, kestää hetken, ennen kuin bensa saavuttaa suuttimet. Kaasuttimissa saattaa myös olla tukoksia. Ellei kaasuttimia ole syksyllä tyhjennetty, niistä on kuitenkin talvella haihtunut bensaa enemmän tai vähemmän, joten tässäkin tapauksessa kestää hetken, ennen kuin bensa saavuttaa suuttimet. Lisäksi tukosten mahdollisuus on tässä tapauksessa yleensä suurempi (katso "Bensansyöttöongelmien syitä"). Joka tapauksessa sylinterien saama seos on aluksi pitkään hyvinkin epämääräinen.

Sytytystulppien herääminen saattaa myös kestää hetken, varsinkin jos sytytystulpat ovat syksyllä jääneet kovin karstaisiksi, mutta yleisesti ottaen voi kyllä sanoa, että kun bensa saavuttaa kaasuttimien suuttimet, sytytystulpat ovat jo heränneet, mutta ne ovat väistämättä uusia heikempiä. Jos sylintereihin on syksyllä kaadettu öljyä, menee sytytystulppien heräämisen ja bensansyötön alkamisen jälkeen lisäksi vielä hetki, ennen kuin ensimmäiset syttymiset sylintereissä tapahtuvat.

Suurin yksittäinen käynnistymistä vaikeuttava tekijä on kuitenkin akku. Moottoripyörän akku on jo nimelliseltä varauskapasiteetiltaan suhteellisen pieni. Lisäksi akku on talven jälkeen enemmän tai vähemmän purkautunut, joten moottoripyörän käyntiin saaminen sillä suoraan on yllä oleva huomioon ottaen erittäin epätodennäköistä. Toisaalta akun lataamisen jälkeenkin moottoripyörä ei välttämättä käynnisty sillä. Akun varauskapasiteetti on myös nimittäin laskenut nimellisestä enemmän tai vähemmän. Tästä syystä täyteen ladatunkin akun varaus riittää suhteellisen pieneen määrään käynnistysyrityksiä. Syistä, jotka ilmenevät artikkelista "Sytytyksen teoriaa", voi lisäksi olla niin, että sytytystulpan sähköpurkausenergia ei akun jännitteen alenemisen vuoksi riitä epämääräisen polttoaineseoksen sytyttämiseksi heikentyneillä tulvilla, vaikka käynnistysmoottorin toiminta on normaalia.

Näin ollen järkevintä moottoripyörän käynnistämässä talven jälkeen on käyttää lisävirtaa artikkelin "Auton akusta apua moottoripyörän käynnistämiseen" mukaan tarkoin noudattaen siellä annettuja varo-ohjeita. Tällä tavalla voidaan aivan hyvin ryhtyä käynnisteleeseen koko talven kaasuttimet täynnä seissyttä moottoripyörää ihan suoraan tekemättä sille yhtään mitään. Sanoisin, että useimmissa tapauksissa kannattaa käyttää täyttä ryyppyä ja liikutella käynnistettäessä kaasua. Erittäin todennäköisesti moottoripyörä käynnistyy parillakymmenellä käynnistysyrityksellä.

Kun moottoripyörä käynnistyy, sitä kannattaa kaasutella pari minuuttia liikutellen kierroksia 2000 ja 4000 rpm välillä. Sitten voi sammuttaa moottoripyörän, irrottaa auton akun, käynnistää moottoripyörän omalla akullaan (käynnistyy, jos oma akku on ladattu), ajaa lämpimäksi ja tehdä tämän jälkeen tarpeellisiksi katsomansa huoltotoimenpiteet. Tällöin kannattaa ainakin vaihtaa moottoriöljyt ja öljynsuodatin sekä mahdollisesti sytytystulpat. Kaasuttimissa saattaa myös olla tukoksia. Riippuen siitä, missä piireissä tukokset ovat, moottoripyörä saattaa joko sammua tyhjäkäynnillä, nykiä tasakaasulla keskikierroksilla tai kiihtyä huonosti korkeilla kierroksilla. Mikäli näitä oireita esiintyy, voi joko puhdistaa kaasuttimet tai yksinkertaisesti ajaa.

Ajamalla piirit puhdistuvat erittäin todennäköisesti 500 km sisällä ja vääntö palautuu kaikilla kierrosalueilla normaaliksi. Puhdistumista voi edesauttaa bensaan sekoitettavalla kaasutinspriillä. Varoituksen sana on kuitenkin paikallaan silloin, jos jokin pääsuutinpiiri on pahasti tukossa. Tällöin nimittäin kyseinen sylinteri saa korkeilla kierroksilla laihaa seosta ja voi vaurioitua. Tässä tapauksessa on vähintäänkin ensimmäisten 50 km jälkeen syytä tarkastaa kaikki sytytystulpat, ja jos näkyy merkkejä laihasta seoksesta, on viisainta puhdistaa kaasuttimet.

Ellei moottoripyörä auton akun avulla käynnisty parillakymmenellä käynnistysyrityksellä, kaasuttimet ovat ilmeisesti liian tukossa. Toinen, tosin epätodennäköisempi mahdollisuus on, että ongelmana ovat sytytystulpat. Tässä tapauksessa käynnistelijä tuntee ennen pitkää bensa hajua, ja tällöin kannattaa käynnistää pari kertaa ilman ryyppyä täydellä kaasulla ja sitten taas ryyppyn kanssa pienellä kaasulla. Ellei moottoripyörä todellakaan käynnisty, kun bensa haisee, mikä on erittäin epätodennäköistä, oikea ratkaisu on vaihtaa sytytystulpat. Paitsi: onhan tappokatkaisin pois päältä?, ovathan tulpanjohdot kunnolla kiinni?...

Ellei voimakasta bensanhajua tunnu eikä moottoripyörä käynnisty, voidaan varmistus siitä, että ongelma tosiaan on bensansyötössä, saada esimerkiksi kiinnittämällä kuminauhalla talouspaperiarkki pakoputken päähän ja käynnistämällä pari kertaa. Ellei talouspaperiarkki tämän jälkeen haise yhtään miltään, ongelma on varmasti bensansyötössä. Tällöin asiaa voidaan ensimmäiseksi yrittää auttaa tukkimalla kaikki moottorin ilmanottoaukot räteillä ja käynnistämällä. Tämä saa aikaan voimakkaamman imun kaasuttimiin, ikään kuin moninkertaisen ryyppyn, ja kaasuttimissa olevat hyytymät lähtevät helpommin liikkeelle. Käynnistelyä ilmanottoaukot tukittuina jatketaan, kunnes moottori yskii kohtuullisesti ja/tai bensa haisee voimakkaasti. Tämän jälkeen poistetaan rätit ja käynnistetään.

Ellei moottori ala yskimään eikä bensa ala haisemaan, on todennäköistä, että kaikki ilmanottoaukot eivät ole tukittuja. Jos ilmanottoaukkoja on 5, 4:n niistä tukkiminen vaikuttaa yleisesti ottaen vasta 3000 rpm:stä ylöspäin, joten pelkkää ryyppyä suurempaa imua ei käynnistettäessä juurikaan pääse syntymään. Ellei moottori ala yskimään eikä bensa ala haisemaan, vaikka kaikki ilmanottoaukot on tukittu, ja pakoputken päässä oleva talouspaperi ei edelleenkään haise miltään, alkaa mennä jo aika mystiseksi. Paitsi: onhan bensahana auki?, onhan tankissa bensa?... Minä en usko, että kaasuttimet voivat olla noin tukossa yhden talven jälkeen. Jos näin nyt kuitenkin näyttäisi olevan, minä laittaisin bensa suoraan sylintereihin ja katsoisin, saako edes 10 sekunnin käyminen 3000 rpm:llä kaasuttimia yhtään avautumaan. Tällöin tietysti ainoa järkevä ratkaisu on joka tapauksessa puhdistaa kaasuttimet.

Tässä on esitetty yksinkertaiset ja nopeat keinot moottoripyörän käyntiin saamiseksi talven jälkeen. Mielestäni tällainen menettely on järkevämpi kuin bensa ja tulppien vaihtaminen sekä kaasuttimien puhdistaminen rutiinomaisesti ennen käynnistystä tai moottoripyörän käynnistäminen kerran kuukaudessa talvella. Tyhjentää kaasuttimet syksyllä vai ei, siitä on vaikea sanoa, kumpi on järkevämpää. Minä en tyhjennä.

Moottoripyörän käynnistäminen kerran kuukaudessa talvella ei ainakaan ole järkevää, sillä se rasittaa moottoria huomattavasti, ja siitä saatava hyöty on erittäin kyseenalainen. Kieltämättä se kyllä suhteellisen tehokkaasti estää kaasuttimien tukkeutumista, kunhan vaan huolehditaan siitä, että kaikkien piirien lävitse varmasti tulee bensa kunnolla virranneeksi (on pakko muun muassa ajaa yli 8000 rpm:llä).

Bensa vaihtamiseen ei ainakaan ole talven jälkeen mitään syytä. Siitä ei sellaisenaan itse asiassa voi olla mitään hyötyä. Tulppien jokavuotinen vaihtaminen ei tietenkään ole mikään huono idea, mutta kyllä moottoripyörä keväällä käynnistyy tulppia vaihtamatta, kunhan akun jännite riittää. Tulpat eivät nimittäin talven aikana niin paljon muutu. Päinvastaisen uskon vasta, kun joku näyttää minulle käynnistyvän vähintään 2-sylinterisen nelitahtisen moottoripyörän, joka ei käynnisty, kun siihen vaihdetaan talven yli siinä olleet tulpat, joilla pyörä on syksyllä käynyt. Kaasuttimien puhdistamiseen taas ei mielestäni kannata ryhtyä, ellei se osoittaudu tarpeelliseksi.

En kiistä sitä, etteivätkö kaasuttimien puhdistaminen, bensa läpivaluttaminen ja sytytystulppien vaihtaminen mahdollisesti auttaisi niin, että moottoripyörä käynnistyy täyteen ladatulla omalla akullaan. On hyvin mahdollista, että nuo toimenpiteet auttavat. Elleivät auta, akku on suhteellisen

huono. Enemmän kyse onkin siitä, että auton akun käyttäminen käynnistämisen apuna on niin paljon yksinkertaisempaa kuin noiden toimenpiteiden suorittaminen.

Lopuksi huomautettakoon vielä toisenlaisesta käynnistysongelmasta. Välillä kuulee, että jokin moottoripyörä olisi mennyt tulppien kastelun vuoksi niin pahaan jamaan, ettei muka auttanut mikään muu kuin tulppien irrotus ja kuivaus. Tähän pätee varmasti myös, että ennen kuin tulppien kastelu oikenee, akku on heikentynyt niin paljon, että se ei enää riitä sytyttämään seosta. Jos tulppakastelutilanteessa käyttää samalla tavalla lisävirtaa, niin moottoripyörä käynnistyy varmasti kymmenellä käynnistysyrityksellä. Tällöin pitää tietysti ainakin aluksi käynnistellä ilman ryyppyä täydellä kaasulla, niin että sylinterit tuulettuvat. Mikään vähintään 2-sylinterinen nelitahtinen moottori ei mene tulppien kastelun vuoksi käynnistymättömäksi, jos vaan tulppien sähköpurkausenergia pysyy sytytykseen riittävänä riittävän kauan.